

De boerenkoeien van Pigeonwood

Al meer dan dertig jaar is de invloed van de stier Pigeonwood en zijn nafok merkbaar in de Nederlandse roodbontfokkerij. Steeds op het juiste moment stapte er een stier met typische Pigeonwoodgenen in de schijnwerpers: vererfers van boerenkoeien met hoge gehalten.

TEKST FRANS KUIJPERS, VEETEELTDESKUNDIGE

6 april 1990 werd een gedenkwaardige dag voor ki-vereniging Land van Cuijk. De tribunes in de tennishal 'De Bergen' in Wanroij waren tot de nok toe gevuld voor de presentatie van dochtergroepen van de kleine ki-organisatie. Foktechnicus Piet Jans kreeg alle aandacht toen hij de zojuist gepubliceerde fokwaarde van de nieuwe stier Pigeonwood bekendmaakte: Pigeonwood had een torenhoge Inet van 731 gulden. Voor het eerst was er een roodbonte holsteinstier die het eiwit in de melk sterk verhoog-

de en die qua productie-index kon wedijveren met zwartbonte stieren.

De zes dochters in de ring lieten een alleszins aanvaardbare indruk achter en vanaf dat moment ontstond er grote vraag naar sperma van Pigeonwood. Voor ki-organisatie Land van Cuijk kwam Pigeonwood op een cruciaal moment. Alle overige ki-verenigingen waren inmiddels samengegaan in grote kiblokken: KI Noord-West, KI Oost en KI Zuid. Bij leden van Land van Cuijk ontstond er onvrede onder de

Pigeonwood had een torenhoge Inet dankzij zijn hoge gehaltevererving

groeïende groep veehouders die van rood- naar zwartbont wilde overstappen. De grote ki-organisaties wilden geen sperma leveren van hun zwartbonte toppers, anders dan tegen hoge exportprijzen. Door Pigeonwood kreeg KI Land van Cuijk weer een sterke positie op de spermamarkt en kon de ki zelfstandig blijven opereren tot de landelijke fusie van alle coöperatieve ki-verenigingen in 1996.

Fokkers vonden exterieur te pover

Pigeonwood was gefokt door de gebroeders Thijs en André Jansen in Overloon en vernoemd naar zijn geboortestek, een boerderij aan de Duivenbosweg. Moeder Julia 134 was een dochter van Alpenrex uit een dochter van Prins 2. Daarachter zat een diepe mrij-stam.

De vader van Pigeonwood was de Canadese stier Roman-dale Regal-Red. Hij was een melkverlager, maar kon als enige red-holsteinstier uit die tijd met zijn eiwitverer-ving concurreren met mrij-stieren.

Het fokkerijresultaat uit de combinatie Julia 134 en Regal was opmerkelijk. De fokwaarde van Pigeonwood kwam uiteindelijk op een verhoging van de melkplas met 440 kg, een vetgehalte van +0,40% en een eiwitgehalte van +0,35%. Daarmee was Pigeonwood toonaan-gevend bij roodbont.

In 1991 was hij de meestgebruikte ki-stier bij roodbont in Nederland en zijn levenstotaal reikte tot meer dan 250.000 inseminaties. In de fokprogramma's kreeg de stier veel kansen. Van zijn zonen rees de ster van Geest-wood gedurende enige tijd, maar al spoedig bleek diens exterieurvererving onder de maat. Een andere zoon, Spektrum Pigeonwood 2, deed als eiwitstier niet onder voor zijn vader.

Toch gebruikten de fokkers over het algemeen Pigeon-wood weinig of niet, omdat ze het exterieur te pover vonden. De dochters kwamen capaciteit tekort voor deze hoge productie, wat ook zijn weerslag had op het been-werk. Dat maakte de kans op voortzetting van het Pige-onwoodbloed in de fokkerij niet hoog, maar uiteindelijk bleek zijn zoon Andries een uitzondering.

Andries werd stieren- en koeienfokker

Andries deed in productie niet onder voor zijn vader Pigeonwood. Zijn dochters waren correcte, sterke koeien met vast aangehechte uiers en goed beenwerk. Hij voerde door zijn afstamming 5/8 hf-bloed en 3/8 mrij-bloed in zijn rasbalk. Jammer genoeg had Andries pech en moest hij wegens beenletsel worden afgevoerd, voordat zijn dochters in productie kwamen. Toen zijn fokwaar-de bekend werd, was de voorraad diepvriessperma van 30.000 doses in een jaar tijd opgebruikt.

Andries was stierenfokker én koeienfokker. Op de Natio-nale Rundvee Manifestatie van 2000 in Utrecht behaalde zijn dochtergroep de tweede plaats achter de groep van Clara's Orkan. Tijdens dezelfde manifestatie werd zijn dochter Sabina 17 van Herman Schrijver uit Terwolde kampioene. Diverse Andriesdochters werden foktech-nisch benut, waarvan Massia 13 van Hans Offenbergh in Toldijk de bekendste is. Zij werd de centrale stammoe-der van de Massiafokkerij. Andrieszoon Atlas zou ook invloed krijgen via zijn zoons, maar de hoofdrol zou zijn voorbehouden aan Kian.

Kian, met als moedersvader Sunny Boy, kwam tijdens de millenniumwisseling op het juiste moment. De koeien

waren ondertussen groot genoeg en de iets kleinere maat van de Kiandochters vormde geen beletsel voor gebruik. De Kiandochters maakten een stevige indruk en in de loop van de tijd zouden ze steeds meer waardering gaan krijgen voor hun degelijke beenwerk. Met zijn fok-waarde van 414 kg melk, met +0,54% voor vet en +0,30% voor eiwit was hij een waardige opvolger van zijn vader en grootvader.

Al spoedig werd Kian de populairste stier bij roodbont en gaandeweg gingen ook veehouders met zwartbontvee hem gebruiken. Van Kian zijn meer dan 700.000 insemi-naties verricht in Nederland en wereldwijd werden er 1,4 miljoen doses van hem verkocht. Zes jaar achter elkaar was hij de meestgebruikte roodbonte stier in de ki-statistieken en in 2006 was hij zelfs vaker gebruikt dan de hoogste zwartbonte stier. In 2010 moest hij het stokje overgeven aan zijn zoon Delta Fidelity. In 2011 voerde Kian met drie zonen het ki-klassement aan. Kian bleef fit tot op hoge leeftijd, hij werd 16 jaar oud.

Delta Fidelity was meer een melkstier, die uitblonk in eiwitgehalte. Hij fokte normaal ontwikkelde, goed ge-lijnde koeien met vaak meer lengte dan zijn vaders nako-melingen. De fokwaarde voor productie van Delta Fidelity was 824 kg melk met +0,04 % vet en +0,20 % eiwit. Fide-lity kwam rechtstreeks voort uit het fokprogramma van CRV en zijn moeder was Delta Bles (v. Lightning). Van Delta Fidelity zijn 375.000 inseminaties verricht.

Invloed bij rood en zwart

Was de roodbonte Delta Fidelity al veel gebruikt bij zwartbont, zijn belangrijkste zoon, Batenburg G. Stel-lando, zou bij zwartbont nog populairder worden. Stel-lando was meteen als jonge stier met louter dna-fok-waarden al veelgevraagd en paste in het rijtje met stieren die 'boerenkoeien' vererfden. De fokwaarde van Stellando werd voorspeld op 693 kg melk met +0,21% vet en +0,20% eiwit. Als jonge stier was hij de hoogste stier bij zwartbont voor eiwit en beenwerk.

Na het aan de melk komen van zijn fokstierdochters werd Stellando nog populairder, waardoor hij in 2016 en 2017 de meestgebruikte stier van Nederland werd.

Uiteindelijk stond hij zeven jaar lang in de toptienlijst van meestgebruikte stieren. Van Stellando zijn meer dan 320.000 inseminaties in ons land verricht. CRV zette bij roodbont twaalf Stellandozonen in als InSire-teststier. Bijzonder is ook de prestatie van Stellando's achterklein-zoon (via Apina Malcolm) Delta Jacuzzi. De roodbonte Jacuzzi werd vanwege zijn hoge fokwaarden op zowel de rood- als de zwartbontstierenkaart geplaatst en zijn eer-ste melkgevende dochters lopen inmiddels in zowel rood- als zwartbontveestapels.

Opmerkelijk is dat de fokkerijlijnen met Pigeonwood-bloed in de loop van de jaren door zowel rood- als zwart-bontfokkers werden benut. Zijn invloed is nog altijd merkbaar: van de 24 roodbonte stieren op de CRV-stie-renkaart van augustus 2021 voeren er niet minder dan 19 op een of andere wijze terug op deze stamvader. Bij zwartbont voeren minstens 9 van de 29 stieren in een bepaalde mate Pigeonwoodbloed.

Pigeonwood vererfde 'dikke melk' en zijn nakomelingen werden betiteld als boerenkoeien. Hij was daarmee zijn tijd ver vooruit en uiteindelijk profiteerden zowel rood- als zwartbontboeren generaties lang van zijn fokkerij-kwaliteiten. |

